

การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขากรรมศาสตร์ศึกษา ภาควิชา

อาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Evaluation of Master of Arts Program in Home Economics Education, Vocational

Education Department, Faculty of Education, Kasetsart University

อังคณา อ่อนบุญเกื้อ* นฤมล ศรราชพันธ์**

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขากรรมศาสตร์ศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่สำเร็จการศึกษาระหว่างปีการศึกษา 2549 – 2551 จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม 6 ด้าน คือ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร ปัจจัยที่เอื้อต่อการเรียนการสอน กระบวนการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล รวมทั้งข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขากรรมศาสตร์ศึกษาที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง ร้อยละ 90.0 และเพศชาย ร้อยละ 10.0 มีอายุเฉลี่ย 28.70 ปี มากกว่าครึ่งมีอาชีพครูหรือรับราชการ ประมาณหนึ่งในสามของผู้สำเร็จการศึกษามีรายได้อยู่ระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท โดยมีรายได้เฉลี่ย 13,103.85 บาท ใช้เวลาในการศึกษาประมาณ 2 ปีครึ่ง และเลือกเรียนวิชากรรมศาสตร์เป็นวิชารอง ร้อยละ 40.0

ผู้สำเร็จการศึกษาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตส่วนใหญ่ ระบุว่า จุดมุ่งหมายและโครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสม โดยเฉพาะจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหมวดวิชาเอก เช่น วิชาสัมมนา วิชาเอกบังคับ และวิชาเอกเลือก แต่จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชารองควรมีการพิจารณา นอกจากนี้เนื้อหาวิชาของหลักสูตรเกือบทุกรายวิชามีความเหมาะสม และทุกรายวิชามีการประเมินผลที่เหมาะสม ส่วนปัจจัยที่เอื้อต่อการเรียนการสอนที่มีความเหมาะสมมากที่สุดคือ อาจารย์ที่ปรึกษา แต่ประเด็นที่ควรปรับปรุง คือ หนังสือและวารสารที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาฯ ในสำนักหอสมุดยังมีไม่เพียงพอและขาดความทันสมัย

*ดร. ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

**ผศ.ดร. ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ที่มา: วารสารคหเศรษฐศาสตร์ ปีที่ 52 ฉบับที่ 1 มกราคม-เมษายน 2552

การศึกษาเหตุจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาจิตด้วยการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน
ของครอบครัวที่มีบุตรวัยรุ่นกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในครอบครัว

**A Study of the Motives for Participating in Spiritual Development Activities through
Buddhist Insight Meditation Practice of Families with Adolescence Offsprings and
Changes within the Families**

ยุพา พงสะบุตร* จิตตินันท์ เดชะคุปต์** ประดิษฐ์ อูปรมย์*** สรณ ภู่ง****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) เหตุจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาจิตด้วยการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานของครอบครัวที่มีบุตรวัยรุ่น และ (2) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในครอบครัวภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาจิตด้วยการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพแบบพรรณนา ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยคือ ครอบครัวที่มีบุตรวัยรุ่น อายุ 14 – 17 ปี จำนวน 14 ครอบครัว ประกอบด้วยบิดาหรือมารดาจำนวน 14 คน และบุตรวัยรุ่นชายหรือหญิง จำนวน 14 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แนวการสัมภาษณ์บิดาหรือมารดาและบุตรวัยรุ่น เครื่องบันทึกเสียง การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์แก่นสาระของเรื่องจากการถอดเทปและตีความหาประเด็นตามกรอบแนวคิดที่วางไว้

ผลการวิจัยพบว่า ครอบครัวที่มีบุตรวัยรุ่นมีเหตุจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาจิตด้วยการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน 3 ประการ ได้แก่ 1) เหตุจูงใจของบิดาหรือมารดาในการเข้าร่วมกิจกรรมเกิดจากความต้องการแก้ไขปัญหาของตนเอง ความต้องการความรู้ในการพัฒนาตนเอง และความประทับใจในหลักสูตร 2) เหตุจูงใจในการส่งบุตรวัยรุ่นเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อต้องการแก้ไขปัญหของบุตรที่เป็นอยู่ ต้องการป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นแก่บุตรและต้องการพัฒนาบุตร และ 3) เหตุจูงใจของบุตรวัยรุ่นในการเข้าร่วมกิจกรรมมาจากการให้รางวัลของบิดาหรือมารดาและบุตรวัยรุ่นต้องการเข้ากลุ่มกับเพื่อน ครอบครัวที่มีบุตรวัยรุ่นกลุ่มนี้มีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรม 3 ประการ ได้แก่ 1) ในส่วนของบิดามารดา เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านสุขภาพกาย ด้านอารมณ์ – จิตใจ ด้านสติปัญญา ด้านจริยธรรม และด้านสังคม 2) ส่วนของบุตรวัยรุ่นเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านอารมณ์ – จิตใจ ด้านสติปัญญา ด้านจริยธรรม และด้านสังคม และ 3) มีการเปลี่ยนแปลงทางสัมพันธภาพในครอบครัว ระหว่างคู่สมรส ระหว่างบิดามารดากับบุตรวัยรุ่น ระหว่างบุตรวัยรุ่นกับพี่น้อง และระหว่างบิดามารดาของวัยรุ่นกับผู้สูงอายุในครอบครัว

*คหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

**รองศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

***รองศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

****อาจารย์ ดร. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ที่มา: วารสารคหเศรษฐศาสตร์ ปีที่ 52 ฉบับที่ 1 มกราคม-เมษายน 2552